

NOTAT



**Miljø- og
Fødevarerministeriet**
Fødevarestyrelsen

Dyresundhed
J.nr. 2020-14-169-01544
Ref. TEJE
Den 16. november 2020

Notat om status på COVID-19 i mink og håndtering af minkbesætninger

Problemstilling

Til ministerens orientering følger en status på COVID-19 i mink og indsatsen i minkbesætninger.

Baggrund

Status 15. november 2020 er, at forekomsten af COVID-19 i minkbesætninger stadig udvikler sig. I det følgende gennemgås status for udviklingen i forekomsten af besætninger mistænkt for at være smittet med COVID-19 og besætninger konstateret smittet med COVID-19, samt besætninger beliggende i en radius af 7,8 km fra en smittet besætning. Derudover beskrives indsatsen i de mistænkte, smittede, og besætninger inden for en 7,8 km radius af en smittet besætning samt i raske besætninger i resten af landet.

Udviklingen i antal mistænkte og smittede minkbesætninger

Der er stadig nye besætninger, der kommer under mistanke for at være smittede med COVID-19, og der er stadig nye besætninger, som konstateres smittede med COVID-19.

I perioden fra 10. november 2020 til 15. november 2020 (5 dage) er der således registreret 42 nye smittede CHR numre¹. Det er næsten lige så mange nye smittede ejendomme, som i perioden fra den 1. til den 10. november 2020 (10 dage), hvor antallet var på 46 nye smittede CHR numre. Antallet af ejendomme under mistanke i samme periode er næsten konstant. En del af stigningen kan forklares ved, at overvågningen løbende er blevet intensiveret i de kommuner, hvor der er fundet smittede besætninger. Samtidig er smitten spredt til områder med mange besætninger inden for en forholdsvis kort afstand.

Indsats for aflivning af smittede minkbesætninger

Der er gennemført en aflivningsindsats for smittede minkbesætninger i to spor – dels gennem myndighedsaflivninger og dels gennem minkavlernes aflivning af egne mink. Indsatsen er øget markant i slutningen af oktober og i løbet af november måned.

Strategien for myndighedsaflivningerne siden 1. oktober 2020 har været at sikre, at smitterisikoen elimineres i områder syd for Limfjorden. Det sker ved at sikre en hurtig og konsekvent aflivningsindsats fra myndighedernes side i alle smittede besætninger, således at de nyeste smittede besætninger prioriteres aflivet først. For minkavlernes aflivning af egne mink har strategien været at sikre en stor og stabil indsats i området nord for Limfjorden. Der er indgået aftaler med avlerne for at

¹ En ejendom svarer til ét CHR nummer i det Centrale Husdyrbrugsregister. Hver ejendom kan have flere besætningsnumre og kan også være delt på flere ejere.

sikre at aflivning af de smittede besætninger sker hurtigst muligt. Der er samtidig indgået visse aftaler med minkavlere om aflivning af egne mink i andre områder af Jylland.

Indsatsen med aflivning af mink i smittede besætninger er øget markant. Indtil den 15. november 2020 er minkene i 238 af de 279 smittede ejendomme aflivede. Det forventes at næsten alle smittede ejendomme vil være aflivet 16. november eller de nærmeste dage herefter, men der kommer løbende nye smittede besætninger.

Den særlige indsats i 7 nordjyske kommuner

I perioden fra 5. november til 13. november 2020 blev der udført en særlig indsats for at aflive alle mink i smittede og mistænkte besætninger samt i besætninger beliggende i en 7,8 km radius fra en smittet besætning i de 7 nordjyske kommuner: Hjørring, Frederikshavn, Jammerbugt, Brønderslev, Vesthimmerland, Læsø og Thisted. Indsatsen er tilendebragt den 13. november 2020. Af de 259 besætninger, som er beliggende i de 7 kommuner, er 258 omfattet af indsatsen. Minkene i de 258 besætninger er aflivede, hvilket omfatter 3.182.055 mink. Den sidste besætning er en rask besætning, som ikke ligger inden for en 7,8 km radius af en smittet besætning. Minkene i denne besætning er den 15. november 2020 endnu ikke aflivede.

Indsatsen i besætninger inden for en radius af 7,8 km fra en smittet besætning

I takt med at antallet af smittede besætninger stiger, stiger antallet af besætninger inden for en radius af 7,8 km. Indsatsen med at aflive minkene i disse besætninger er også øget markant. Af de 432 besætninger, der pr. 15. november 2020 var omfattet, er minkene i 346 af besætningerne aflivede, hvilket omfatter 4.299.040 mink.

Overvågning af COVID-19 i minkbesætninger fortsætter

Fødevarestyrelsen følger fortsat udviklingen af situationen i minkbesætningerne. Det vil sige, at ejerne af minkbesætninger, der ikke er smittede eller under mistanke for at være smittede, fortsætter med at udtage og indsende ugentlige overvågningsprøver i form af svaberprøver af nyligt døde mink til undersøgelse hos Statens Serum Institut eller Danmarks Tekniske Universitet (DTU).

Hovedparten af de besætninger, der kommer under mistanke for at være smittede og senere findes smittede, findes igennem denne overvågning.

Der har været anmeldelser om, at der forsøges at snyde med denne overvågning. Det har Fødevarestyrelsen fulgt op på, ved at udtage prøver fra de konkrete besætninger nævnt i anmeldelsen. To af de tre besætninger viste sig at være smittede med COVID-19 til trods for, at overvågningsprøverne fra disse besætninger viste et negativt resultat. Den sidste besætning var allerede aflivet, og det var ikke muligt at tage prøver til undersøgelse.

For at imødegå dette har Fødevarestyrelsen 10. november 2020 foretaget en tilfældig stikprøve på 25 raske minkbesætninger til undersøgelse. Det er de praktiserende dyrlæger eller Fødevarestyrelsens embedsdyrlæger, der udtager svælgsvaberprøverne (10 stk.) til undersøgelse hos Statens Serum Institut. Pr. 15. november 2020 er der udtaget prøver fra 14 besætninger, og der er modtaget resultatet for 10 af disse. To af de 10 besætninger er fundet smittede med COVID-19 i denne undersøgelse, mens 7 besætninger er testet fri for COVID-19, og dermed stadig er raske. Den sidste besætning falder uden for kampagnen, på grund af positive fund af COVID-19 i andre prøver.

Den besætning, der er fundet positiv i overvågningen, vil ikke indgå i opgørelsen af det samlede resultat af undersøgelsen.

Minkbesætninger i resten af landet som ligger uden for en radius på 7,8 km fra en smittet besætning
November er traditionelt pelsningssæson for mink. De fleste ejere er derfor allerede i gang med at aflive en del af minkene med henblik på pelsning. Der kan blive brug for at dokumentere antallet af minktæver og hvalpe, som var i besætningen inden aflivning begyndte, inklusiv mink, der er selvdøde eller aflivet og nedfrosset siden 4. november 2020.

Fødevarestyrelsen tilbyder i den forbindelse at hjælpe ejerne med at optælle minkene, så de har en myndighedsdokumentation for antallet af mink i besætningen pr. 4. november. Optællingen forestås af myndighedspersoner fra andre instanser end Fødevarestyrelsen. Det er frivilligt, om ejerne vil tage imod tilbuddet.

Afhængigt af hvad der besluttet i forbindelse med lovforslag L77 som i øjeblikket behandles i Folketinget kan optællingerne blive lagt til grund af beregning af erstatning.

Pelserier og smitte med COVID-19

Sundhedsstyrelsen (SST), Styrelsen for Patientsikkerhed (STPS), Statens Serum Institut (SSI) og Arbejdstilsynet (AT) har ved et møde med Fødevarestyrelsen 13. november 2020 udtrykt bekymring for udbrud af COVID-19 blandt medarbejdere på pelserier. Der er fundet et større antal smittede medarbejdere på fire jyske pelserier.

Arbejdstilsynet har i den forbindelse besluttet, at medarbejdere skal bære værnemidler ved arbejde i pelserier, som hvis de arbejdede i en smittet besætning.

Løsning

Udviklingen i antallet af smittede besætninger viser, at smitten fortsat breder sig hastigt i minkbesætningerne. Det er derfor vigtigt fortsat at holde fokus på, at bekæmpelsesindsatsen sker hurtigt og fokuseret. Hastigheden, hvormed der aflives er fortsat afgørende for at stoppe smitten til andre besætninger og dermed risiko for mutationer. Samtidig er overvågningsindsatsen for COVID-19 øget og fortsættes indtil videre. Overvågningen medvirker fortsat til at finde de smittede besætninger, så bekæmpelsen af smitten kan ske hurtigere.

Det er besluttet, at Fødevarestyrelsen, SST, STPS, SSI samt AT samarbejder om at finde årsagen til smitten blandt medarbejderne i pelserierne. Fødevarestyrelsen vil i den forbindelse undersøge, om skind kan være en mulig smitekilde. De resterende styrelser varetager den humane smitteopsporing.